

RESEARCH INSTITUTE FOR LABOUR AND SOCIAL AFFAIRS
VÝZKUMNÝ INSTITUT PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Workshop

Odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání z pohledu zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů

Praha, březen 2026

Typ výsledku

W - workshop

Číslo výzkumného úkolu

IP 9370

Název výzkumného úkolu v Čj

Vyhodnocení nákladovosti současného modelu odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání v ČR a možnosti optimalizace s důrazem na veřejný zájem řádného odškodnění poškozených zaměstnanců

Název výzkumného úkolu v Aj

Evaluation of the cost-efficiency of the current model of compensation for occupational injuries and diseases in the Czech Republic and possibilities for its optimization, with an emphasis on the public interest in ensuring proper compensation for affected

Hlavní řešitel

Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i.

RILSA je otevřené multidisciplinární pracoviště, které spolupracuje s ostatními výzkumnými a odbornými organizacemi, vysokými školami i individuálními odborníky v širokém spektru svých aktivit, a to jak na domácí, tak i na mezinárodní úrovni. Zřizovatelem je MPSV. Ve své činnosti se věnuje vědě a výzkumu, vzdělávání, zkoušení osobních ochranných prostředků, poradenství a osvětě v oblasti prevence pracovních rizik a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP). RILSA hraje také nezastupitelnou úlohu v prevenci závažných havárií.

Autoři

Jana Ranglová

Datum konání

11. března 2026

Místo konání

Prezenčně Václavské náměstí 831/21, Praha 1, 4. patro, zasedací místnost A; online přes MS Teams (hybridní forma).

Cílová skupina

Zástupci odborových a odvětvových svazů, zaměstnavatelů, zákonných pojišťoven a resortu MPSV.

Počet účastníků

19 prezenčně (z toho ze zahraničí 0), 14 online

Prezenční listina k nahlédnutí u hlavního řešitele projektu.

Jméno přizvaného odborného garanta výsledku

Mgr. Lucie Kyselová

Dedikace

© 2026

Tento výsledek byl finančně podpořen z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2023–2027 a je součástí výzkumného úkolu „Vyhodnocení efektivnosti a nákladovosti současného modelu odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání v ČR a možnosti optimalizace s důrazem na veřejný zájem řádného odškodnění poškozených zaměstnanců“ (9370) řešeného Výzkumným institutem práce a sociálních věcí, v. v. i., v letech 2025–2026.

Program akce

Čas	Obsah
9:30 – 10:00	Prezence účastníků a coffe-break
10:00 – 10:10	Zahájení (Ing. Jana Ranglová, RILSA) Úvodní slovo (Mgr. Lucie Kyselová, MPSV ČR)
10:10 – 10:40	Řešení pracovních úrazů a nemocí z povolání v praxi: Prezentace závěrů z expertní části projektu – rozhovory se zástupci zaměstnanců, zaměstnavatelů, advokátů a pojišťoven (Ing. Jana Ranglová, RILSA)
10:40 – 11:50	Odškodňování pracovních úrazů – poznatky z praxe pojišťovny (JUDr. Irena Machátová, Kooperativa pojišťovna, a.s.)
11:50 – 12:15	Přestávka
12:15 – 12:40	Shody a rozpory v odškodňování, podněty ke změnám – pohled zaměstnavatelů a zástupců zaměstnanců (JUDr. Jitka Hejduková CSc., Svaz průmyslu a dopravy ČR)
12:40 – 12:55	Diskusní blok (podněty, připomínky, dotazy účastníků)
12:55 – 13:00	Závěr

Pozvánka

rilsa

Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i.
vás zve na

WORKSHOP ODŠKODŇOVÁNÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ A NEMOCÍ Z POVOLÁNÍ Z POHLEDU ZÁSTUPCŮ ZAMĚSTNANCŮ A ZAMĚSTNAVATELŮ

📅 11. 03. 2026

🕒 10–13 hodin

📍 Prezenčně: Václavské náměstí
831/21, Praha 1, 4. patro, místnost A
(Konfederace zaměstnavatelských a
podnikatelských svazů)

Online: prostřednictvím MS Teams

REGISTRACE

PŘEDBĚŽNÝ PROGRAM

- Zahájení a představení projektu
- Řešení pracovních úrazů a nemocí z povolání v praxi a motivace k prevenci: Prezentace závěrů z expertní části projektu – rozhovory se zástupci zaměstnanců, zaměstnavatelů, advokátů a pojišťoven (*Jana Ranglová, RILSA*)
- Postupy zákonných pojišťoven v praxi: hlášení pracovních úrazů, dokumentace, krácení, proces digitalizace (*Irena Machátová, Kooperativa*)
- Navazující diskusní blok se zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů
- Jednorázová náhrada při skončení pracovního poměru: poznatky z praxe pojišťoven (*Irena Machátová, Kooperativa*)

Kontaktní osoba v případě dotazů

Jana Ranglová 📧 jana.ranglova@rilsa.cz

☎ +420 725 526 616

© 2026

Tento výsledek byl finančně podpořen z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2023–2027 a je součástí výzkumného úkolu „Vyhodnocení efektivity a nákladovosti současného modelu odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání v ČR a možnosti optimalizace s důrazem na veřejný zájem řádného odškodnění poškozených zaměstnanců“ (9370) řešeného Výzkumným institutem práce a sociálních věcí, v. v. i., v letech 2025–2026.

Řečníci

Mgr. Lucie Kyselová – odborná garantka výzkumného úkolu, oddělení inspekce práce Ministerstva práce a sociálních věcí ČR

Ing. Jana Ranglová – výzkumný pracovník Výzkumného institutu práce a sociálních věcí, v. v. i. (RILSA), hlavní řešitelka výzkumného úkolu

JUDr. Irena Machátová – poradkyně v otázkách zákonného pojištění, Kooperativa pojišťovna a.s.

JUDr. Jitka Hejduková, CSc. – poradkyně pro zaměstnavatelské vztahy, Svaz průmyslu a dopravy ČR.

Zápis z průběhu WS

Workshop byl zaměřen na problematiku odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání a zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele, a to jak z pohledu zaměstnavatelů a zaměstnanců, tak z hlediska pojišťoven a právní praxe. Hlavním cílem workshopu bylo představit výzkumný projekt, a především seznámit účastníky se zjištěními a závěry výzkumu.

Odborná garantka **Mgr. Lucie Kyselová** z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ve svém úvodním slovu zdůraznila, že z pohledu resortu MPSV představuje současná podoba odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání stabilní a v zásadě funkční systém, který měl od počátku devadesátých let dostatek času se v českém prostředí institucionálně i prakticky ukotvit. Uvedla, že zájmem ministerstva není provádět zásadní revoluční změny ani narušovat systém, který v jádru plní svou funkci. Současně však připomněla, že i fungující systém může vykazovat rezervy a dílčí nedostatky, na něž je vhodné se zaměřit s cílem zvýšit jeho efektivitu a zlepšit jeho praktické fungování. Resort MPSV je proto připraven být nápomocný při případné implementaci vhodných doporučení do praxe.

V první prezentaci **Ing. Jana Ranglová** představila závěry expertní části projektu zaměřeného na vyhodnocení současného modelu odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání v České republice. Nejprve vymezila základní rámec projektu, jeho cíle, metodiku a strukturu výzkumného šetření. Vysvětlila, že výzkum byl založen na kvalitativních rozhovorech se zástupci zaměstnavatelů, pojišťoven, advokacie a odborů a že se soustředil na to, kde systém v praxi funguje a kde naopak naráží na bariéry. Dále se věnovala jednotlivým tematickým blokům, zejména administraci a průběhu odškodnění, komunikaci s pojišťovkami, dokazování ve sporných situacích, krácení náhrad, soudním sporům a otázkám prevence. Uvedla, že aktéři v zásadě považují systém za funkční v jeho základní roli, současně však popisují opakující se problémy v komunikaci, v požadavcích na dokumentaci, v orientaci menších zaměstnavatelů v agendě a ve složitějších případech také v dokazování příčinné souvislosti. Zvláštní pozornost věnovala tématu digitalizace hlášení pracovních úrazů, které je sice vnímáno jako potřebné, avšak v současném nastavení podle respondentů přináší i nové administrativní a technické komplikace. V závěru prezentace se zaměřila také na otázku prevence a motivace zaměstnavatelů, přičemž upozornila na rizika bonusových systémů navázaných na úrazovost a na potřebu podporovat prevenci tak, aby nezvyšovala zbytečně administrativní zátěž zaměstnavatelů.

Ve druhé prezentaci **JUDr. Irena Machátová** z Kooperativy pojišťovny, a.s. hovořila o odškodňování pracovních úrazů z pohledu praxe zákonného pojištění a zaměřila se především na aktuální legislativní změny a jejich dopady na každodenní postup zaměstnavatelů a pojišťoven. V úvodu představila nové právní předpisy účinné především od 1. ledna 2026, a to včetně změn souvisejících s evidencí a ohlašování pracovních úrazů, jednotným měsíčním hlášením zaměstnavatele a novými povinnostmi při předávání údajů potřebných pro likvidaci pojistných událostí. Následně se věnovala praktickým otázkám spojeným s hlášením pracovních úrazů, rozsahem vyžadovaných údajů a novými nároky na identifikaci zaměstnanců, včetně daňových nerezidentů. Podrobně se zastavila také u problematiky odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, vysvětlila způsob stanovení hodnoty bodu a připomněla, jaký rozhodný okamžik je podle jejího výkladu relevantní pro určení výše náhrady. Významná část prezentace

byla věnována nové úpravě jednorázové náhrady při skončení pracovního poměru ze zdravotních důvodů podle § 271ca zákoníku práce, kde upozornila na podmínky vzniku nároku, způsob výpočtu i na nutnost pečlivě rozlišovat, zda je důvodem ukončení pracovního poměru skutečně následek pracovního úrazu, nemoci z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání. V závěru prezentace připomněla vybraná soudní rozhodnutí, která mají význam pro posuzování liberačních důvodů, příčinné souvislosti či samotného vymezení pracovního úrazu.

Třetí prezentace **JUDr. Jitky Hejdukové, CSc.** nabídla shrnutí výstupů rozhovorů z pohledu sociálních partnerů a soustředila se na oblasti, v nichž mezi aktéry panuje shoda, kde naopak přetrvávají rozpory, a jaká doporučení z dosavadních poznatků vyplývají. V úvodu zaznělo, že stávající systém je zaměstnavateli i odbory obecně vnímán jako funkční ve své základní kompenzační roli, nicméně v praktické aplikaci se opakovaně objevují stejné problematické okruhy. Následně se prezentace zaměřila na digitalizaci agendy, kde bylo doporučeno urychlit dokončení digitalizace hlášení pracovních úrazů, propojit jednotlivé aktéry a současně zavést testovací fázi nových řešení, aby se předešlo problémům při zavádění do praxe. Dále byly shrnuty poznatky k samotnému vymezení pracovního úrazu, k příkladům možného zneužívání i k nežádoucí praxi nehlášení úrazů v důsledku odměňování za nízkou úrazovost v rámci pracovních kolektivů. Další část se věnovala problémům v komunikaci s pojišťovnami, nejasnostem ohledně podkladů pro odškodnění a otázce krácení náhrad. Významným tématem byla rovněž tzv. dvojkolejnost právní úpravy nemajetkové újmy, kterou respondenti v rámci rozhovorů označovali za problematiku zejména u složitějších případů. V závěru prezentace byla formulována doporučení týkající se úpravy definice závažného pracovního úrazu, snížení sankcí za pozdní úhradu pojistného, širšího uchopení nemocí z povolání včetně psychosociálních rizik a posílení prevence prostřednictvím větší informovanosti o dostupných projektech a nástrojích. Současně zaznělo, že motivační nástroje typu bonus/malus je třeba posuzovat velmi opatrně, protože mohou mít i nežádoucí efekty.

V navazujícím **diskusním bloku** účastníci otevřeli řadu tematických okruhů, které se dotýkají jak samotného procesu odškodňování, tak širšího rámce prevence a podpory zdraví při práci. Pozornost byla věnována např. psychosociálním rizikům na pracovišti, dále roli registrujících praktických lékařů v administraci pracovních úrazů a souvisejících procesů. Diskutována byla rovněž otázka hlášení pojistné události, včetně předávání údajů v rámci nového jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele, a dále možnosti systematictější podpory prevence v návaznosti na programy podpory zdraví na pracovišti. V této souvislosti zazněla také potřeba lépe využívat již existující nástroje, metodiky a výstupy projektů zaměřených na prevenci pracovních rizik.

Závěry

- Současný systém odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání je v zásadě funkční a stabilní. Cílem proto není jeho zásadní přestavba, ale spíše odstranění dílčích nedostatků a zvýšení efektivity.
- Mezi hlavní problémy praxe patří administrativní náročnost, nejasnosti ohledně požadovaných podkladů a v některých případech obtížnější komunikace mezi zaměstnavateli a pojišťovnami.

- Složitější situace vznikají zejména při dokazování příčinné souvislosti, při krácení náhrad a u komplikovanějších případů nemocí z povolání.
- Digitalizace hlášení pracovních úrazů je potřebná, ale její zavádění musí být technicky funkční, srozumitelné a dostatečně propojené s postupy jednotlivých aktérů.
- Nové legislativní změny účinné od 1. ledna 2026 kladou vyšší nároky na evidenci, ohlašování i předávání údajů pro likvidaci pojistných událostí, a proto bude důležitá jednotná aplikační praxe.
- Problematická zůstává nadále dvojkolejnost právní úpravy nemajetkové újmy, která může ve složitějších případech zvyšovat právní nejistotu.
- V oblasti prevence je vhodné více využívat již existující metodiky, nástroje a výstupy projektů a současně podporovat prevenci tak, aby zbytečně nezvyšovala administrativní zátěž zaměstnavatelů.
- Motivační nástroje typu bonus/malus je třeba posuzovat opatrně, protože mohou vést i k nežádoucím efektům, například k nehlášení pracovních úrazů.
- Do budoucna je žádoucí věnovat větší pozornost psychosociálním rizikům, psychosociální podpoře zaměstnanců a praktickým otázkám zapojení lékařů a nových datových povinností do systému.

Přílohy – prezentace

Prezentace jsou uloženy u hlavního řešitele projektu, Jany Ranglové.

Fotodokumentace

